

Kom igen Piteå!

- Så kan vårt Piteå bli ännu bättre

Ett handlingsprogram för Folkpartiet i Piteå Kommun

Mandatperioden 2007 – 2010

Folkpartiet
KOM IGEN NORRBOTTEN!

Innehållsförteckning

Folkpartiet i Piteå bygger på en liberal ideologi.....		.....
3		
I Folkpartiet i Piteå arbetar vi för		4
Utbildning	5	
Allmänt	5	
Förskolan.....	6	
Grundskolan	7	
Gymnasieskolan.....	8	
Vuxenutbildning och arbetsmarknad (NAV).....		11
Omsorgen	12	
Funktionshindrade.....	12	
Äldre	14	
Utveckla boendet – avveckla inte		14
Satsa på personalen		15
Jämställdhet	15	
En könsuppdelad arbetsmarknad	16	
Lag och rätt	17	
Tryggare Piteå	17	
Bekämpa drogmissbruket	18	
Tidigare åtgärder	18	
Skadegörelse? Städa upp själv!.....	18	
Föräldrar har ett ansvar	18	
Integration	19	
Kampen mot utanförskapet	19	
Miljö och hälsa		21
Stadsmiljön	21	
Kulturmiljö	22	
Natur	22	
Folkhälsa	23	
Kultur och Fritid.....	24	
För en rikare fritid och en stärkt idrottskultur		25
25		
Folkhälsan måste förbättras	27	
Näringsliv	28	
Med folkpartiet för ett bättre företagsklimat i Piteå		28
Kommunal ekonomi och god hushållning		29
29		
Bostäder och byggande		31
Trafik	32	
Nollvision för Piteå – bygg bort trafikfällorna	32	

Sundsgatan	32	
Timmerleden	32	
Övriga trafikfrågor .....,	33	
Norrbottniabanan .....,	33	
Bilaga 1		
Vårdpolitiska program för PiteÄlvdal		34

Folkpartiet i Piteå bygger på en liberal ideologi...

som innebär att vi har en **yttrandefrihet** som alla idag betraktar som självklar. Vi har demokrati, mänskliga rättigheter och vi bekämpar alla former av diskriminering. Detta har en gång varit viktiga liberala stridsfrågor i opposition, men har sedan länge blivit värden som präglat vårt samhälle. **Men på ett viktigt område har de liberala värderingarna istället urholkats – det egna ansvaret.**

Urholkningen av det egna ansvaret är ett stort problem. Välfärdstaten fungerar som ett slags kontrakt, där medborgarna ges både rättigheter och skyldigheter. Medborgarnas skyldigheter i enlighet med kontraktet är bland annat att betala sin avgift, via skatten, att följa reglerna för de olika trygghetssystemen. Om detta var liberaler och socialdemokrater en gång överens, men socialdemokraterna tycks numera ha övergivit det personliga ansvaret helt.

Urholkningen av det egna ansvaret har skett genom att samhällets värderingar gradvis har förskjutits. **”Gör din plikt, kräv din rätt” har blivit enbart ”kräv din rätt”!**

I takt med att det egna ansvaret har urholkats, så har det också blivit **fult att ställa krav**. Det anses fel att kräva något av den som behöver hjälp, den som är svag. För oss liberaler är det inte fel att ställa krav på människor, så länge kraven är realistiska och motiverade. **Tvärtom betyder att ställa krav ofta ett bra sätt att bry sig**, att sporra till bättre prestationer i skolan, att stimulera en

sjukskriven att återvända till ett arbete. Vi menar att kravlöshet ger ofta upphov till motsatsen mot vad det är tänkt – en kall och hård miljö där den starkes rätt råder.

I den liberala ideologin hämtar kravställandet ytterst sin motivering i de skyldigheter som följer av människans rättigheter.

Välfärdsstatens ambitioner ska prioriteras till genuint samhällsgemensamma behov, ett skyddsnät som verkligen är till för alla, medan individen får ett ökat ansvar – liksom ökad frihet – att sköta sådant som berör tryggheten i hennes egna livsval.

I Folkpartiet i Piteå arbetar vi för

Folkpartiets politik i Piteå har alltid präglats av att vi koncentrerar våra resurser till våra huvuduppgifter: **en bra skola, värdigare vård och omsorg**. Vi vill också med vårt alternativ skapa bättre förutsättningar för företagande, och därmed arbete, bl.a. genom att kommunen avvecklar verksamheter som bättre sköts av andra och genom flera upphandlingar. Så skapar vi ett medborgerligt engagemang i nyföretagande, entreprenörsanda istället för att få en ständigt växande kommunal affärs- och bolagsverksamhet. Med Folkpartiets alternativ får vi växtkraft och framtidstro i Piteå. Vi ger våra barn och ungdomar en god grund att stå på samtidigt som vi förbättrar tryggheten för gamla, sjuka och utsatta i vårt samhälle.

Vi vill med andra ord...

- att varje människa ska ha rätt att bli bemött med respekt för den hon är.
- att ingen ska föraktas eller diskrimineras för sin tro, nationalitet, sexualitet eller hudfärg.
- att ingen vare sig man eller kvinna, ung som gammal ska behöva utsättas för våld eller hot om våld.
- Att kampen mot intolerans och förföljelse ska vara en prioriterad uppgift för rättsväsendet och backas upp av effektiv lagstiftning.

Vi kommer också att verka för....

- att ungdomar skall få möjlighet till arbete, utbildning och stöd i företagsamhet. Låt dem gärna få möjlighet till att pröva att vara sommarföretagare.
- att multiarenan på Pitholm förverkligas.

- att trafikmiljöerna görs säkrare, bl.a. genom att gång- och cykelvägar såväl i centrum som på landsbygden byggs ut.
- att motverka segregerat boende.
- att värdefulla kulturmiljöer bevaras och att befintliga boendemiljöer utvecklas med gröna rum och stimulerande lekmiljöer för barn.
- att utveckla möjligheten för äldre att få bo där de vill, seniorboendet kan utvecklas bättre.

Vi vill vidare utveckla möjligheten för...

- att stimulera anställdas möjlighet till entreprenörskap såväl i egen regi som i kommunens regi.
- att förbättra företagsklimatet i kommunen genom att erbjuda fler möjligheter till samarbete mellan företagen och kommunen.
- att utveckla de kommunala bolagen. Antingen drivs verksamheterna genom förvaltningarna eller genom entreprenader.
- att utveckla den kemisk-tekniska forskningen inom träförädlingen så att den förläggs till Piteå.
- att försöka påverka staten att vattenkraftskommunerna får del av kraftbolagens vinster.
- att verka för att Piteå blir en attraktiv kommun att bo i, att flytta till och att komma tillbaka till.

Om Folkpartiet får din röst kan vi göra saker och ting mycket bättre så att Piteå blir en ännu mer trivsamt stad att bo i.

utbildning
Barn och ungdom

Allmänt

Vårt land måste rustas inför den stora utmaning som globaliseringen innebär med allt hårdare konkurrens på den internationella marknaden. Annars kan vi inte upprätthålla vår välfärd och våra barn får det inte bättre utan sämre än vår generation haft det. Den viktigaste lösningen heter kunskap. Vi kan inte konkurrera med lågprisvaror men med kvalitet och med kvalificerade produkter med högt kunskapsinnehåll. Tyvärr håller de som har makten på att fuska bort våra chanser! Skolan har blivit sämre. Vi tappar i ett internationellt perspektiv, inte minst i jämförelse med grannlandet Finland. Bäst är vi däremot på skol-, skadegörelse och sen ankomst. Det är allmänt stökigt i många klassrum. Inte är det då konstigt att Sverige förlorar terräng som kunskapsnation och att universiteten upplever stora kvalitetsproblem. Vår framtid står med andra ord på spel.

En skärpt skolpolitik är Folkpartiets och Alliansens svar på den globala utmaningen. Jan Björklund har som alla vet varit pådrivande. Det finns hopp för den svenska skolan. Men det handlar inte bara om pekpinna! ”Barn som mår dåligt gör skolan stökig” som barnombudsmannen Lena Nyberg skriver. Arbetslösheten är ett gissel för många hem och barn far illa. Sverige behöver därför en jobbskapande politik som ger föräldrar, skola och samhälle resurser att skapa goda förutsättningar för det uppväxande släktet. Folkpartiet står för arbets- och plugglinjen som stärker oss som företagare-, forskar- och exportnation och ger våra barn en tryggare framtid. För Piteå kommun är bästa möjliga förskola och skola av vital betydelse om en positiv utveckling ska bli möjlig. Våra skolor är ”bra” men inte ens det räcker – dom måste bli bättre för att inte säga bäst!

Förskolan

En bra kommunal barnomsorg lägger grunden för barns framtid som harmoniska och dugliga medborgare. Folkpartiet vill hålla en god standard i kommunens förskolor även i en tid av fortsatt ekonomiskt gnetande. Antalet barn per anställd personal får inte öka ytterligare, helst minska. Förbättringar av den fysiska

miljön ska drivas på. Medel för inköp av pedagogiska leksaker och redskap m.m. prioriteras efter att länge ha stått på sparlåga. Ett sätt att stimulera och effektivisera verksamheten inom kommunal barnomsorg är att erbjuda attraktiva alternativ som fria förskolor, föräldra- och personalkooperativ. Det dogmatiskt betingade motståndet mot den fria förskolan i Sikfors från de socialistiska partierna i BUN är korttänkt! Förskolor med alternativ pedagogik berikar! Fria förskolor innebär en intressant arbetsmarknad för välutbildad personal och kan vara ett argument för familjer som överväger att flytta till kommunen.

- Folkpartiet föreslår en kommunal barnomsorgsavgift/check som föräldrar och vårdnadshavare fritt disponerar över vid val av omsorg för sina barn. Det kan vara allt från kommunal förskola, helt fria alternativ och kooperativ till dagmamma. Antalet barn per barngrupp får bara i undantagsfall vara fler än 15. Folkpartiet står självklart för mångfald i barnomsorgen.

Grundskolan

Även om elever, lärare och skolledare i kommunens skolor står sig relativt väl ur ett nationellt perspektiv, så tror vi i Folkpartiet att med bättre pedagogiska och organisatoriska förutsättningar skulle många fler kunna bli framgångsrika. Var tionde elev i Piteå kommuns grundskolor lyckas inte fullt ut! Nivån på kunskaperna måste höjas överlag. Också i våra skolor finns problem med bristande motivation, dålig närvaro, oro i klassrummen etc. Mycket av detta kommer att åtgärdas av en ny icke-socialistisk riksdag och regering. Annat ska vi själva verkställa om väljarna ger oss det stöd vi behöver. Folkpartiet föreslår därför flera nödvändiga åtgärder för en bättre grundläggande utbildning i Piteå kommun:

- Unga välutbildade lärare måste få behålla jobben. Endast behöriga lärare ska anställas.
- Bättre ordning och studiero i skolans värld! Inför omdöme i ordning på terminsbetyget. Likaså ska ogiltig frånvaro noteras.
- Hemarbete/läxor ska vara rutin i den nya kunskapsskola som Folkpartiet förespråkar.

- Satsa på en läsa-skriva-räknagaranti t.o.m. åk 3. Större resurser satsas på dem som halkar efter. Bl.a. ska speciallärare anställas – igen.
- Inrätta en tjänst som skolbibliotekarie och se över bokförsörjningen så att t.ex. LUS-pedagogiken för bättre läs- och skrivförmåga får optimal verkan.
- Fler idrottstimmar på högstadiet för bättre hälsa och studieresultat! Knopp och kropp hänger ihop. Den s.k 30-minutersklausulen måste efterlevas, d.v.s. minst 30 minuters motionerande per skoldag.
- Skolhälsovården ska stärkas Exempelvis behövs fler skolsköterskor. Tre tjänster som logoped har strukits. En utvärdering av hur detta påverkat berörda elever bör omedelbart verkställas.
- Samarbetet mellan skola och sociala myndigheter måste fördjupas för den enskilda elevens bästa.
- Låt både kommunala och fristående friskolor etablera sig i kommunen för välgörande konkurrens och stimulans. Ge rektorerna mer frihet och ansvar men ställ även krav!
- Politikerna ska i samverkan med personalen styra och leda skolan in i framtiden men inte detaljreglera och ”peta”.
- En ny strukturplan för skolan blir aktuell efter valet. Hårda fakta som befolkningstal och ekonomi kommer att påverka processen starkt när man tar ställning till vilka skolor det ska satsas på i en period med sjunkande elevantal. Det är viktigt att liberala värderingar som närdemokrati, elev- och föräldrainflytande samt kvalitet i undervisningen får prägla detta arbete.
- Vid fortsatta besparingar är det angeläget att först se över administration och skolledningsfunktion.
- Alla grundskolans barn i hela kommunen ska nås av teater och kvalitetsfilm samt bild- och musikupplevelser. Vi slår vakt om den kommunala musik- och dansskolan.
- Avsätt lärartid för skolnära forskning och ämnesfördjupande fortbildning

Gymnasieskolan

Den högre utbildningen är mycket viktig inte bara för våra ungdomars personliga utveckling och framtid utan också för alla avnämare som efterfrågar välutbildad arbetskraft. Det gäller både näringsliv och offentlig sektor. Ska vi åstadkomma tillväxt och expansion är och förblir en välfungerande gymnasieskola en strategisk resurs. I mångt och mycket är Strömbackaskolan och Grans landstingsdrivna naturbruksgymnasium utomordentligt framgångsrika utbildningscentra. Så har t.ex. Strömbacka i år utsetts till s.k. nationell idéskola för sin styrka inom yrkesutbildningarna. Vid nationella jämförelser hävdar sig studieresultaten vid våra gymnasieprogram ofta mycket väl. Glädjande är även att ekonomin har kunnat kontrolleras.

Aktuella orosmoln är bland andra det snabbt växande elevantalet som kräver extraordinära åtgärder och återkommande stöld- och vandaliseringsvågor. Tendensen att så många elever söker sig till andra kommuner, bl.a. med friskolor, för att få sina studieval tillgodosedda oroar oss. Att också Strömbackaskolan lider av de problem som drabbat den svenska skolan i allmänhet med skiftande skolmotivation och sjunkande prestationsnivåer torde inte vara någon överraskning. 1990-talets gymnasiereform blev inte någon större succé vilket naturligtvis återverkar på situationen också i Piteå. För att den mer avancerade utbildning som gymnasiet erbjuder ska bli en inkörsport för en fortsatt lyckad studie- och yrkeskarriär för våra ungdomar krävs därför ett ständigt pågående utvecklingsarbete men även vissa mer genomgripande reformer. Folkpartiet vill bidra till detta med några förslag i oprioriterad ordning om förändringar/förbättringar för Piteås kommunala gymnasium, Strömbackaskolan.

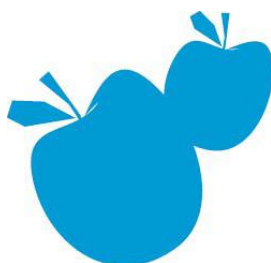
- Många av de nya grepp som krävs för att förbättra standarden vid våra gymnasieskolor hör hemma på nationell nivå. Dit hör framförallt den strukturförändring som Folkpartiet har föreslagit för gymnasiets del. I samverkan med näringslivet inrättas sålunda en kvalificerad lärlingsutbildning som ger *lärlingsexamen* eller gesällbrev. Likaså yrkesförberedande program som leder till en *yrkesexamen* och studieförberedande program med en *gymnasieexamen* som mål.
- Överlag måste den rena yrkesutbildningen stärkas men även det naturvetenskapliga programmet. En förutsättning är ett förbättrat samarbete mellan skolan och det lokala näringslivet. Flera intressanta modeller finns i andra kommuner.
- Nya nischade utbildningar utvecklas. De kan även attrahera elever utifrån.
- Om det anses nödvändigt måste omdöme i ordning återinföras också på gymnasiet för att noteras på terminsbetygen.
- Fler timmar även inom gymnasieskolan för ämnet idrott och hälsa. På gymnasiet hänger knopp och kropp ihop i allra högsta grad! 30-

minutersklausulen ska respekteras också på gymnasienivå inom samtliga program. Omvårdnadsprogrammet har en inspirerande profil.

- Endast utbildade behöriga lärare får anställas.
- Avsätt viss betald tid för skolnära forskning och för fördjupande fortbildning inom undervisningsämnena för gymnasieskolans lärare.
- Folkpartiet stödjer fyrkantssamarbetet mellan våra gymnasieskolor. Det är angeläget att kvarstående problem snabbt undanröjs så att denna strategiska reform kan sjösättas. Att alla våra gymnasieskolor ska uppfinna samma hjul flera gånger är inte kostnadseffektivt. Specialisering blir i framtiden både nödvändig och genom bättre kommunikationer möjlig för att våra elever i fyrkanten ska få den goda utbildning som efterfrågas. Dessutom kommer konkurrens utifrån att bidra till högre kostnads- och kvalitetsmedvetande.
- Ledningen för gymnasieskolan bör fortsatt sträva efter största möjliga flexibilitet i dimensioneringen av kurser och program så att arbetsmarknadens önskemål kan tillfredsställas. Den så kallade matchningen utbildning-efterfrågan måste förbättras.
- Strömbackaskolans internationella profil är relativt hög men kan skärpas ytterligare genom bättre stöd till engagerade lärare och elever och komplettering med en EU-inriktad profilering. Satsa på B- och C-språk igen!
- Miljö-, genus- och SANT-perspektiven måste alltid hållas levande liksom den demokratiska värdegrunden.
- Inom ramen för en gymnasieskola med högre ambition och högre studiekrav ska elevinflytandet utvecklas. En krävande men eggande målsättning att verka för, så att Strömbackaskolan blir den framtidsinvestering både för den enskilda eleven och för samhället som vi alla hoppas på.

Vid sidan av Strömbackaskolan och Grans naturbruksgymnasium behövs i kommunen minst en friskola på gymnasial nivå för att genom ökad lokal konkurrens stimulera till ännu högre kvalitet i undervisningen och ge elever och personal nya valmöjligheter.

- Folkpartiet stödjer tanken på en gymnasial friskola som gör Piteå mer attraktivt som skolmiljö och ger de elever som nu söker sig iväg, exempelvis till Luleås många friskolor, en möjlighet att i stället stanna i kommunen. Att hejda denna elevflykt blir på grund av det ”blödande” kontot för interkommunal ersättning också en allt viktigare utmaning.

vuxenutbildning och arbetsmarknad (NAV)

Jobben är den viktigaste frågan i höstens riksdagsval enligt Temo. Även om staten har ett huvudansvar för sysselsättningen i landet så delas detta ansvar med kommunerna. I Piteå fortsätter särskilt ungdomsarbetslösheten att vara anmärkningsvärt hög. Nära 10 % av ungdomarna i åldern 18-24 år går sommaren 2006 utan arbete. Trots detta deltar allt färre i olika program för sysselsättning. Länsarbetsnämnden konstaterar att medan i juni 2005 203 yngre personer fanns i olika åtgärdsprogram så var siffran ett år senare inte fler än 167. Här finns behov av ännu mer kraftfulla åtgärder. Det i särklass mest effektiva är emellertid att initiera en ny, mer företagsvänlig och därmed mer arbetsinriktad politik! Detsamma gäller givetvis för Piteå kommun! ***För Folkpartiets del är det arbets- och studielinjen som gäller.***

En väl fungerande vuxenutbildning blir i detta sammanhang utomordentligt viktig för att medborgarna, yngre som äldre, ska erbjudas det livslånga lärande som dagens och morgondagens samhälle och arbetsliv förutsätter. Utbudet av kurser ska vara så brett som möjligt och förutom teoretisk inriktning även innefatta ett allt större urval av yrkesutbildningar. Vuxenutbildningen i Piteå kommun har under flera år befunnit sig i en orolig och osäker situation och behöver nu en period av stabilisering som dock inte utesluter att verksamheten förnyas och utvecklas. Arbetet med att kvalitetssäkra de olika verksamhetsgrenarna har inletts och bör fortsätta. Kvantitativa resultat mätta som genomströmning av studerande får inte ställas mot de kvalitativa målen som alltid måste vara överordnade. Även på vuxennivån är det nödvändigt att satsa på elevinflytande, globalt tänkande och genusperspektiv i undervisningen.

- För att uppnå ett naturligt samspel mellan vägledande och undervisande verksamheter ska en lokalmässig integration eftersträvas under valperioden.
- Även undervisningen i Svenska för invandrare (SFI), som nu är förlagd till Framnäs, bör samlokaliseras i centrum med övrig vuxenutbildning. Detta för att underlätta invandrarnas kontakter med närsamhället och förenkla resandet.
- Arbetsplatsförlagd undervisning med praktik har bedrivits med stor framgång och visar på ett sätt att nå NAVs centrala mål: utbildning för ökad anställbarhet. Detta vill vi stödja och gärna bygga ut.
- En obyråkratisk plattform och mötesplats bör skapas för en vässad samverkan mellan NAV, företagen, föreningslivet och Arbetsförmedlingen. Allt för att pressa tillbaka arbetslösheten, särskilt bland våra ungdomar.
- Den internationella praktiken ska stödjas.
- Eftersom NAV getts huvudansvaret för flyktingmottagandet i kommunen – nu aktualiserat genom beslutet att ta emot och i vår kommun integrera 50 nya medborgare – är det av största vikt att också erforderliga resurser ställs till nämndens förfogande.
- Delar av NAVs svällande verksamhetsområde kan med fördel läggas ut på entreprenad förutsatt att kvalitetskravet upprätthålls.
- Den mest genomgripande reformen vore naturligtvis att den statliga arbetsförmedlingen (och därmed arbetsmarknadsverket) avskaffas för att ersättas av privata förmedlingar med mindre byråkrati, högre effektivitet och bättre kapacitetsutnyttjande.

omsorg

Funktionshindrade

- Diskrimineringslagstiftning som ger möjlighet till skadestånd när tillgängligheten är dålig
- Arbetslinjen ska gälla, även med funktionshinder
- Återställ assistansreformen och låt staten ta över ansvaret
- Valfrihet för hjälpmedel och särskilt boende
- Sysselsättningsgaranti även för människor med psykiska funktionshinder (personkrets 3)

Alla funktionshindrade skall kunna leva ett så normalt liv som möjligt. Bostadsområden måste anpassas eller kompletteras så att de funktionshindrades behov av bostäder och service tillgodoses. Anpassning av gator, kollektivtrafik, samlingslokaler, motions- och idrottsanläggningar till alla funktionshindrades behov är något som måste ske.

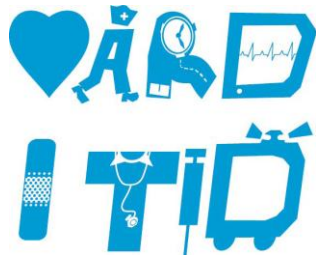
Dålig tillgänglighet till offentliga platser såsom bankomater, vallokaler och kollektivtrafik ska vara förbjudet och räknas som diskriminering. En liknande lagstiftning finns redan ibland annat England och USA.

Rätten till arbete gäller för alla handikappade. Färdtjänsten utgör en viktig förutsättning för många funktionshindrade, den får inte försämrats. Kommunala handikapprådet ges reellt inflytande genom att det får insyn redan när frågor som rör funktionshinder, bereds. Kommunen svarar för att de handikappades rättigheter enligt ”Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade” (LSS) noggrant följs upp.

Funktionshindrade ska kunna leva ett lika innehållsrikt och varierande liv som andra. ”Handikappreformen” gav många möjlighet till ett bättre liv. Det är särskilt viktigt att beakta mer ”osynliga” funktionshinder.

Många av dem som har psykiska funktionshinder saknar sysselsättning. Så långt möjligt ska arbete för dem med nedsatt arbetsförmåga ske på den reguljära arbetsmarknaden. Arbetsgivare kan få stöd på olika sätt för att anpassa arbetsplatsen. För dem som omfattas av LSS är möjligheterna till arbete i regel ännu mer begränsade än för dem som skulle kunna få arbete genom lönebidrag. Av resursskäl som var påtagliga under 90-talskrisen kom den s.k. personkrets 3, bland annat personer som handikappas av psykisk sjukdom, inte att omfattas av den så kallade sysselsättningsgarantin. Det är starkt önskvärt att handikappreformen fullföljs även på denna punkt, så att sysselsättningsgarantin också kan omfatta varaktigt psykiskt sjuka.

Folkpartiet vill inrätta en ”Omsorgspeng” kopplat till ökad valfrihet som medför äldre och funktionshindrade att välja vårdgivare.

Äldre

- Anslå pengar till en omsorgsgaranti
- Utveckla boendet – avveckla inte
- Att Äldre döva ska kunna bo kvar i sin hemkommun - Piteå
- Inför en pengarna i handen-garanti för den som nekats äldreboende
- Inför fritt val i hemtjänsten
- Öppna upp för hushållsnära tjänster
- Ha en äldreombudsman i kommun
- Satsa på personalen – ökad kompetens måste löna sig
- Högre pensioner genom starkare tillväxt

Det behövs en uppsättning rättigheter för de äldre, något som vi i Folkpartiet kallar omsorgsgaranti. Garantin ska gälla stort som smått, från rätten till god medicinsk omvårdnad till rätten att komma ut i friska luften, duscha regelbundet eller rätten att själv välja sitt boende. Om garantin inte uppfylls ska inbetalda avgifter återbetalas.

För Folkpartiet är omsorgsgarantin en av de viktigaste åtgärderna för att förbättra äldreomsorgen.

Utveckla boendet – avveckla inte

Kommunen ska eftersträva att erbjuda en mängd olika typer av äldreboenden som kan drivas av privata företag, personal, kooperativ, samfund o dyl. I

samarbete med t ex olika invandrargrupper ska särskilda boenden kunna erbjudas äldre med demenssjukdomar som behöver vård och omsorg på sitt modersmål.

Att äldre döva som behöver ett särskilt boende ska ha möjlighet att stanna i sin hemkommun med personal som är specialutbildad i teckenspråk.

Självklart ska alla som vill och kan få bo hemma – men den som inte orkar och kan, måste få välja att bo i ett särskilt boende.

Alternativa driftsformer skall prövas på ett eller flera äldreboenden såsom intraprenader, entreprenader.

Fritt val i hemtjänsten innebär att den enskilde individen ges rätt att välja utförare efter egna behov och preferenser. Människan vet i allmänhet bättre själv än kommunala tjänstemän vad som är god kvalitet för just dem. Oavsett utförare privat, ideell, kooperativ eller offentlig, ska kommunen stå för kontrollen av att utföraren lever upp till de kriterier som angivits av kommun.

En kommunal äldreombudsman ska införas i Piteå. Äldreombudsmannen ska bli det stöd som många äldre och anhöriga behöver. Äldreombudsmannen ska ha en självständig ställning gentemot socialtjänsten. Äldreorganisationer och närstående ska ha inflytande redan när frågor som rör äldre bereds.

Satsa på personalen

Alla god omsorg hänger på att det finns personal med engagemang, kompetens och arbetsglädje. Omsorgspersonalen måste få förbättrade arbetsvillkor.

Skapa fasta utbildnings- och karriärvägar för omsorgspersonalen.

Jämställdhet

Jämställdhet handlar om lika rättigheter och delat ansvar. Det är långt till jämställdhet mellan kvinnor och män. Jämställdhetsarbetet försvåras av gamla värderingar och synsätt på könsrollerna. Folkpartiet har, alltsedan kampen för allmän och lika rösträtt, sett jämställdhetsarbetet som en mycket viktig fråga. Långsiktigt måste arbetet inriktas på att ändra gamla attityder och värderingar.

En könsuppdelad arbetsmarknad

Vi har en segregerad arbetsmarknad. Kvinnor arbetar inom branscher där kommun och landsting har monopol. Med fler arbetsgivare skulle underbetalda sjuksköterskor och vårdbiträden kunna ställa krav på högre lön och bättre arbetsvillkor, eller själva prova på företagande.

Fler kvinnor måste nå ledande positioner och bli förebilder. Det kräver att man i högre grad än idag kan förena arbete med familjeliv, så att kvinnor kan konkurrera på mer rättvisa villkor. En jämställd arbetsmarknad kräver också att utbildningsvalen blir mer individualistiska och mindre könsbundna.

Kommunen ska medverka till att kvinnor i alla yrkeskategorier får samma rätt till vidareutveckling som män, och därmed bättre möjligheter till avancemang. Lönesättningen inom kommunen ska grundas på en könsneutral arbetsvärdering. Mer insatser skall göras för att minska ofrivilligt deltidsarbete. Kommunen ska aktivt uppmuntra de män som är anställda i kommunen att ta ut större del av föräldraledigheten.

Det är viktigt att jämställdhetsintegreringen får ett starkt genomslag i kommunen såväl på politikernivå och förvaltningsnivå. För att påvisa hur politiska beslut påverkar män/kvinnor i kommunen kan till exempel 3R-metoden, eller liknande utvärderingsverktyg användas i alla förvaltningar.

Det är viktigt att skapa förutsättningar för fritidsval som bryter mot det sedvanliga könsmönstret.

Kortsiktigt vill vi undanröja uppenbara orättvisor, främst vad gäller lönesättning och personlig utveckling i arbetslivet. Folkpartiet anser också att kommunen, vid stora upphandlingar, bör kunna ställa jämställdhetskrav.

- Sänkt skatt på hushållsnära tjänster
- Flexiblare arbetstider
- Möjlighet att köpa barnomsorg för föräldrapenningen
- Stärka skyddet för föräldralediga och gravida

- Jämställdhet ska grundläggas i skolan
- Stödja kvinnojourerna
- Vid upphandling inom kommun ska jämställdhetskrav ställas.

Lag och rätt

”En fungerande rättsstat är i grunden ett demokratiskt samhälle. Ytterst handlar rättspolitik om social rättvisa – om allas rätt att skyddas från brott och få sina rättigheter tillgodosedda.”

Detta säger vår representant i riksdagen Johan Persson som också är ordförande i riksdagens justitieutskott.

Vår politik i punkter:

- **Fler poliser – som gör rätt saker. Vi vill ha 3000 nya poliser och detta kommer också att innebära att vi får fler poliser till Piteå.**
- **Tidiga och tydliga insatser mot ungdomsbrottsligheten. Alla brott ska utredas även när gärningsmannen är ung.**
- **Brottsoffers rättigheter i fokus.**
- **Vi vill avsätta särskilda resurser för att motverka våld mot kvinnor.**
- **Noll tolerans mot våld.**
- **Nystart för kriminalvården. Stärk säkerheten och bekämpa drogerna.**

Tryggare Piteå

Piteå ska vara en trygg stad att bo och leva i. Folkpartiet Liberalerna är övertygade om att det krävs en ny brottsförebyggande politik. Framförallt för att vända den negativa trenden med både ökad vardagsbrottslighet och grova våldsbrott vi sett och upplevt under de senaste åren. Folkpartiets politik för ett tryggare Piteå handlar om både förebyggande åtgärder, och att vi ställer oss på brottsoffrets sida.

Många känner inte igen sig i dagens Piteå. Våldbrotten har ökat och i dess spår sprider sig otryggheten i kommunen. Otryggheten är frihetens största fiende. Kriminalitet göds av utanförskap, arbetslöshet och drogberoende och det är i bekämpandet av dessa faktorer som kampen mot otryggheten tar sin början.

Alla som går och cyklar i Piteå ska känna sig trygga, inte behöva vara rädda för våldets faror. Därför är det av största vikt att gång- och cykelvägar underhålls på ett bra sätt och att de är utformade så att de har god belysning och att sikten är god.

Samtidigt krävs kraftfulla insatser för att vända utvecklingen och för att ta hand om de människor som blir offer för kriminalitet i Piteå. Brottslighet kan aldrig bekämpas enbart genom att förlita sig till kollektiva åtgärder eller bekämpande av socioekonomiska fenomen.

Bekämpa drogmissbruket!

I många fall finns det en stark koppling mellan kriminalitet och olika typer av alkohol- och/eller drogmissbruk. Utöver det mänskliga lidande som ett missbruk innebär finns det därför också brottsförebyggande aspekter att väga in när man bestämmer tillgången till kommunala rehabiliteringsplatser.

Tidiga åtgärder!

Även grovt kriminella började någon gång sin bana med snatteri eller ett mindre rån. Därför måste den unge som betar sig på detta vis direkt få tydliga signaler att beteendet inte är acceptabelt. Påföljderna mot unga skall vara snabba och lätta att koppla till brottet. Det får inte vara så att det går månader eller år, innan ordentliga åtgärder sätts in mot unga som hamnat i ett destruktivt beteende. Ett led i detta arbete kan vara att fysiskt flytta en del socialtjänster till polisstationen. På så vis kan samarbetet mellan polis och socialtjänst stärkas ytterligare.

Skadegörelse? Städa upp själv!

Det fåtal individer som bryter mot lagen och orsakar skada mot andra måste få se konsekvenserna av sitt handlande. Det ligger en viktig pedagogisk poäng i denna metod. Pitebor oavsett ålder, som förorsakar skadegörelse, ska själva få ställa i ordning och städa upp det man förstört. Medling, där förövaren får möta sitt brottsoffer, t.ex. Sundsvallsmodellen, är en bra metod.

Föräldrarna har ett ansvar

Majoriteten av föräldrarna som har barn och ungdomar som hamnat i svårighet tar ansvar för sina barn. Ibland kan dock föräldrar känna att de börjar tappa greppet genom att de exempelvis har svårt att sätta upp regler för sina barn. Då ska det finnas möjlighet och hjälp att rådfråga en kommunal ”Super Nanny”.

Ett förbättrat och utbyggt stöd till familjer i kris bör utvecklas och prioriteras. Insatserna bör sättas in så tidigt som möjligt genom samarbete mellan skolan, socialen, polisen och olika intresseorganisationer.

Samtidigt kan vi dock inte blunda för att det finns en minoritet som inte tar sitt ansvar. Folkpartiet vill därför att föräldraansvaret betonas hårdare och att kommunen öppnar för att på olika sätt införa sanktioner mot föräldrar som vägrar samarbeta när deras barn är föremål för utredning. Barns rätt till en trygg uppväxt är viktigare än föräldrars rätt till sina barn.

Integration

Kampen mot utanförskapet: om integrationsfrågor

Kampen mot utanförskapet kan inte vinnas genom isolerade åtgärder. Till hösten kommer vi att ännu en gång öppna en flyktingmottagning här i Piteå. Redan nu måste vi börja med förebyggande åtgärder för att de nya pitebornas närvaro inte ska upplevas som ett problem i vår kommun. Folkpartiet vill att mottagningen av den nya flyktinggruppen i höst blir så bra som möjligt genom att:

- Folkpartiet är positivt till ökad invandring till kommunen förutsatt att lokalsamhället visar sig moget att ta detta stora ansvar.

- Piteå kommun ska snarast inrätta en tjänst som invandrarombudsman.
- Starta ett intensivt arbete genom arbetsförmedlingen så att kommun och arbetsförmedling tillsammans kan ge möjligheten till flyktingar att komma in på arbetsmarknaden/praktikplatser. Detta ger dem möjlighet att lära språket och lär känna samhället/den svenska kulturen.
- Vi vill att kravet för att uppbära försörjningsstöd ska vara fullgjord SFI-utbildning i svenska.
- SF-undervisningen ska flyttas tillbaka till komvux lokaler, vilket kommer att förenkla elevernas färd till och från skolan. Vi vet att de flesta inte har tillgång till bil och inte heller en bra ekonomi.
- Folkpartiet vill skapa mötesplatser, där de nyanlända kan träffa svenskar och genom detta få chansen att smälta in i samhället.
- Vi vill att flyktingar ska bo i bostadsområden som kan ge dem en trygg känsla vilket är allas rättighet. Boendet får inte vara alltför ocentralt!
- Vi vill att plus-jobben i första hand ska tilldelas invandrade svenskar.
- Flyktingsmottagandet måste underlättas genom att kommun och föreningsliv tillsammans satsar på en bred informations- och utbildningskampanj om invandring och integration.

Det krävs också att de nya svenskarna visar en vilja att bli en del av landet. En tvåvägskommunikation kan leda oss till målet, ett kulturellt rikare Piteå.

I vår kommun upplevs varje dag utanförskapet av många svenskar som har annan bakgrund. Under tolv år med socialdemokraterna i Piteå kommun har invandrare varit bortglömda. De flesta fick aldrig komma in på arbetsmarknaden och många, även de som var intelligenta och högutbildade, blev ofta diskriminerade på sina arbetsplatser. Attityden i vår kommun har alltför ofta varit negativ mot folk med annorlunda utseende och bakgrund.

I ett liberalt samhälle har alla rätt att vara sig själva. Alla har rätt att visa vad de kan och alla har rätt att leva ett normalt liv.

Piteå måste förändras vilket kräver ett nytt ledarskap. Det liberala ledarskapet handlar om att en individ, oavsett kön och bakgrund, ska få makt över sitt liv.

Vår vision är att i ett nytt Piteå ska invandrare räknas som en resurs och denna resurs ska användas till stadens utveckling. Vi vill minska klyftan mellan invandrade svenskar och infödda svenskar så att alla kan jobba tillsammans för ett bättre Piteå, för ett mer internationellt samhälle, för en mer framgångsrik kommun och för en drömstad som heter Piteå som alla kan älska...

Miljö och hälsa

Miljö och hälsa

I Piteå har kommunmedborgarna en i stort sett god livsmiljö, möjlighet till avkoppling i en natur med rika naturupplevelser, tillgång till fritt strömmande vatten och närhet till hav. Trots de stora industrianläggningarna erbjuder kommunen också en sund boendemiljö. Lovvärda insatser har gjort för att motverka miljöförstöring och förbättra folkhälsan.

Mer kan dock göras!

Stadsmiljön

De senaste årens ökade efterfrågan på lägenheter har lett till att bostadsbyggandet i centrum skett ”på höjden” vilket lett till att en stor del av småstadsprägelns försvunnit. Grönytor och andra ”friutrymmen” har naggats i kanten.

Luftföroreningarna, framför allt orsakade av trafikens utsläpp, ligger nära gränsvärdena för det tillåtna.

Folkpartiet vill

- slå vakt om det som återstår av småstadskaraktären
- att ombyggnaden av Sundsgatan genomförs med ett helhetsgrepp och att de tillkommande bostäderna längs Sundsgatan mot Badhusparken utformas så att Håggholmen inte upplevs omgärdad av en mur.
- I stort stödja de förslag och synpunkter som framlagts i ”**Grönplan** – med de sociala aspekterna i fokus”.

Folkpartiet säger nej till

- skyskrapor i centrum

Kulturmiljö Natur

Kulturmiljö

Folkpartiet vill

- att ett handlingsprogram upprättas för att, med utgångspunkt från kulturmiljöprogrammet Huseras inventering, skydda värdefulla kulturmiljöer.

Natur

Utmärkande för skogarna i Piteå kommun är att de brukats under mycket lång tid. Det innebär att det endast finns smärre områden med höga skyddsvärden men med desto större behov av skydd. De 20 naturreservat och 20 biotopskydd som för närvarande finns utgör endast 0,6 % av kommunens landareal. Av Sveriges landyta är ca 8 % skyddad i form av nationalparker och naturreservat. I motsats till kommunledningen anser Folkpartiet att man utan att skada skogsindustrins intressen kan tillskapa fler naturreservat och skyddade områden.

Folkpartiet vill

- att med utgångspunkt från utredningarna ”Naturvärden på Piteå kommuns marker” och ”Skogsinventering på privatägd mark 2005” ytterligare naturreservat inrättas i kommunen.

Piteås kust och skärgård erbjuder, tack vare landhöjningen, förutsättningar för ett unikt växt- och djurliv. I kommunen är drygt 50 % av havsstränderna med fastlandsanknytning och ca 20 % av havsstränderna på öarna exploaterade, vilket tyder på behov av skydd.

Piteälven och Åbyälven är enligt lag skyddade, men skyddet är bräckligt och kan lätt upphävas. Lika viktigt är att de små vattendragen skyddas mot ingrepp och exploatering.

Folkpartiet anser

- att strandskyddet skall hävdas men att sunt förnuft tillåts råda vid bedömning av dispenser i områden med lågt exploateringsstryck och ringa skyddsvärden.
- att förutom Piteälven och Åbyälven bör även de mindre vattendragen i kommunen skyddas mot miljöstörande ingrepp.

Folkhälsa

Under det senaste året har larmrapporter om att andelen överviktiga i befolkningen ökar, inte minst bland barn och ungdomar. Bristande motion och tobaksrökning är andra hot mot folkhälsan.

Folkpartiet vill

- att det under den kommande mandatperioden anslås ökade medel till insatser för att främja folkhälsan. Insatserna bör framför allt riktas mot den yngre delen av befolkningen.

Kultur och Fritid

Kultur och fritid

Motto: Föreningslivet spelar stor roll för människors fritid och dess betydelse för byggande av en demokratisk värdegrund kan inte nog understrykas. Denna fostran till demokrati måste alltid vara med i de vardagliga aktiviteterna.

Kultur gör dig fri och frisk!

En fri debatt är navet i en liberal kulturpolitik och tidskrifter, böcker och bibliotek spelar en viktig roll när det gäller att värna det fria ordet. Folkpartiet vill därför öka anslagen till kulturtidskrifter och bibliotek – framför allt mindre bibliotek – för att möjliggöra fler bokinköp och stimulera läsningen.

Vårt kulturarv som samlats och bevarats i museerna är en del av vårt gemensamma minne. Det är därför angeläget att vårda detta kulturarv. Stora kulturvärden är i dag hotade till följd av eftersatt underhåll. Detta gäller även Piteå! Folkpartiet vill därför satsa på säkerhet och vård av museernas samlingar. Folkpartiet anser att respekten för kunskap och bildning måste få en renässans. Bildningsbegreppet måste hävdas! Där har studieförbunden och folkhögskolorna en mycket viktig uppgift – vid sidan av skola och högskola.

Det har sagts att vi har vård och omsorg för att överleva – men kultur för att leva. Kulturen är inte enbart en verksamhet med egenvärde. Ett levande kulturliv är både en tillväxtfaktor och en konkurrensfördel. Inte minst gäller detta för en kommun som Piteå.

Folkpartiet står för följande kulturpolitiska program:

- Frihet och mångfald är nyckelord för en liberal kulturpolitik. Kommunen bör ställa sig positiv till fria, alternativa kulturyttringar. Konkurrens och utmaningar även på kulturområdet är av godo och bör stimuleras!
- Kultursatsningar ska fördelas mera rättvist över hela kommunen. Kultur är till för alla! Fler föreställningar inom ramen för Musik i Pite älvdal ges på landet, t.ex. vid några av våra fina hembygdsgårdar.

- Kommun och kyrka måste samordna sina ansträngningar för att ta till vara, tillgängliggöra och informera om det kulturarv av internationell klass som sockenkyrkan och sockenplatsen med kyrkstad utgör.
- Ett nytt huvudbibliotek bör projekteras och lokaliseras till ett mer centralt läge.
- En konsthall kan gärna placeras i anslutning till det nya biblioteket och ett kulturcafé bör redan nu kunna inrymmas i anslutning till stadsbiblioteket.
- För Piteå museum, som behöver både större utställningsytor och lämpliga magasinsutrymmen, bereds plats t.ex. på ledig mark norrut mot den s.k. Ladan, f.d. kanslibyggnaden.
- En kraftfull satsning görs på de allt populärare s.k. ljudböckerna på CD vid stadsbibliotek och filialer inkl bokbussen.
- Samverkan med skolan initieras så att en upprustning av bibliotek och bokdepåer inom grundskolan möjliggörs.
- Uppsökande verksamhet bör bedrivas på servicehus och andra äldreboenden med bl.a. bokprat för äldre.
- Gällande bevarandeplaner följs upp bättre så att även yttre miljöer, t.ex. på Norrmalm, beaktas.
- Piteås industrihistoriska kulturarv ska tas tillvara, tillgängliggöras och skyltas upp. Det gäller främst Fingermanholmen liksom Inre fjärdenområdet.
- Kulturhistoriska byggnader som hamnmagasinen och Blomska gården ges en vettig funktion och en naturligare placering.
- Evenemang med kulturell profil, sommar som vinter, ska stödjas.

För en rikare fritid och en stärkt idrottskultur

Folkpartiet hävdar allas rätt till en meningsfull fritid. Det innebär bl.a. att en viktig målsättning är att nå grupper som hittills haft det svårt att delta i det lokala fritidsutbudet. Detta gäller bl.a. de handikappade vilkas möjligheter väsentligt måste förbättras. Dessutom måste såväl idrottsrörelsen som andra föreningar aktivt försöka engagera ungdomar med problem av olika slag. Inte minst de många arbetslösa är en viktig målgrupp att nå.

Att en större del av det kommunala och kommunalt stödda fritidsutbudet ska vara tillgängligt på hemmaplan också för medborgare i kommunens kransorter borde vara en självklarhet.

Flera intresseenkäter ordnade av kultur- och fritidsnämnden visar att vad pitebon efterfrågar är möjlighet till fria aktiviteter i skog och mark eller i vår vackra skärgård. Bär- och svamplockning, jakt och fiske, promenader, terränglöpning, skidturer och naturupplevelser i allmänhet är mest populärt. Detta bör kommunen ha i åtanke när man gör sina prioriteringar. Ett basutbud av moderna idrottsanläggningar och badhus, gärna föreningsdrivna, måste dock alltid och på lika villkor stå till medborgarnas förfogande.

- Fortsätt utbyggnaden av vandringsleder och strövområden i olika delar av kommunen.
- Vi stödjer planerna på en centrumnära camping inom Norrstrandsområdet eventuellt i kombination med andra boendialternativ för turister och olika fritidsaktiviteter.
- Utnyttja tillfället när Piteå blivit årets cykelstad 2006 till en kraftig satsning på fler gång- och cykelvägar.
- Fortsätt arbetet på att göra skärgården mer levande och tillgänglig för fler pitebor och turister.
- På sikt måste fritidsgårdar åter öppnas för ungdomar både i centrum och i de större byarna, gärna i samarbete med det lokala föreningslivet.
- Piteå kommun har lovvärt satsat på musik- och dansutbildning. Även ungdomsteatern bör uppmärksammas. Folkpartiet vill stötta Regnbågsteatern så att den kan arbeta för fullt igen. Dess neddragning är en kulturskandal!
- I ett folkpartistyrkt Piteå skulle studieförbundens kvalitetsinriktade kurser ges bättre stöd än i dag.
- Det är angeläget att de nya pitebor, de flyktingar som kommer till oss i höst, möts av ett positivt och engagerat föreningsliv som öppnar dörren för de nyanlända och introducerar dem i de många aktiviteter som kommunen kan erbjuda.

Folkpartiets politik för idrott & hälsa har sin bas i den fria och självständiga idrottsrörelsen. Landets förste idrottsminister var en folkpartist, Rune Ångström, åren 1978-79. Idrotten är Sveriges största folkrörelse. Hälften av alla medborgare mellan 7 och 70 år är medlemmar i en idrottsförening! Det engagemang och den sammanhållning detta för med sig betyder mycket för samhället, inte minst på mindre orter. Eftersom idrotten är en folkrörelse ska dess egna medlemmar bestämma och ta ansvar för sina beslut. I dag finns det en

fara i att företrädare för det offentliga livet börjar lägga sig i idrottsrörelsen för mycket. Ett annat problem är att pengar har fått för stor betydelse i idrottsliga sammanhang.

- Folkpartiet stödjer en flyttning av ridhuset till bättre lokaler och till bättre mark för träningsritt. Pitholmsprojektet är ett tänkbart scenario för en lämpligare miljö för ridverksamheten. Vi är pådrivande i detta projekt.
- En inomhushall för fotboll också inom ramen för Pitholmsatsningen behövs både för egna lag och för att kunna ta emot gäster för träning och matchning.
- Arbetet för jämställdhet ska genomsyra all verksamhet inom idrotten.
- Frikort till träningslokaler för unga arbetslösa i åldern 18-24 år.
- Liv till åren ger år till livet. Främja pensionärsidrotten!
- Varför inte låta AMU-lokalerna i Bergsviken bli ett idrottscentrum för ungdomar? Framför allt fotboll men också innebandy och handboll kan inrymmas där.
- Genom att medvetet satsa på elitidrottare och elitidrott skapar man ett attraktivt varumärke Piteå men också ett bredare intresse för att utöva idrott, särskilt bland ungdomarna.
- Sexuella trakasserier, homofobi och grovt språkbruk måste bekämpas överallt, även i idrottsammanhang. Fram för ”fair play”!
- Nolltolerans mot alla slags droger och stimulantia inom all idrott och träning är en självklarhet inom Piteå kommun!
- Det har blivit svårare att rekrytera och behålla idrottsledare och tränare. Satsa på kvalificerad utbildning och stipendier!

Folkhälsan måste förbättras! Rapport efter rapport signalerar om att vi bör förändra vår livsstil. Undersökningar har också under senare år visat på en oroande utveckling vad gäller barns och ungdomars hälsa. Vi ser i dag en ökning av fetma, diabetes och benskörhet – åkommor för vilka rätt sammansatt kost tillsammans med fysisk aktivitet är de största friskfaktorerna. Även folksjukdomen stress och dess följdverkningar kan motverkas med hjälp av regelbunden motion. I skolan når enligt forskare fysiskt aktiva elever mycket bättre resultat än de som sällan rör på sig. Trots satsningen på PiteSund har det visat sig att kommunanställda i Piteå tyvärr har jämförelsevis mycket höga ohälsotal. Detta måste nu åtgärdas! Se även avsnittet ovan om Miljö & hälsa!

- Folkpartiet vill accelerera det hälso- och friskvårdsarbete som bedrivs i kommunen.
- Vi är pådrivande när det gäller en utökad och förnyad idrottsundervisning i våra skolor från förskola till gymnasium.

Näringsliv

Näringsliv

Med folkpartiet för ett bättre företagsklimat i Piteå

Piteå kommun måste satsa på ett levande och mångsidigt näringsliv som består av många olika företagsformer och -branscher – från hantverksyrken till IT. I dag är tyvärr kommunens fokusering mest inriktad på IT och media, vilket ger en slagsida inom Piteås näringsliv. I punktform ser Folkpartiets näringspolitiska program ut som följer:

- Folkpartiet anser att kommunens näringspolitik måste vitaliseras, nya vägar brytas och de insuttna socialdemokraterna äntligen bytas ut. Vi vill städa upp i de kommunala bolagen och avsluta onödiga utredningar m.m., som regel kontrollerade av s-märkt partifolk. Detta ger inte minst en ekonomisk vinst för kommunen.
- Vi ifrågasätter systemet med anställningar av socialdemokratiska politiker och före detta politiker i den kommunala administrationen.
- Folkpartiet vill utveckla samarbetet med kommunens alla företag, även de som inte är medlemmar i Företagarna. Det är kommunens skyldighet att intressera sig för samtliga företag, nyetablerade men även redan aktiva. Det lokala näringslivets hörnpelare är små- och medelstora företag, och här vill vi sätta in speciella stödåtgärder.

- Folkpartiet sympatiserar med kommunens ansträngningar att profilera Piteå till en turiststad men ifrågasätter den ensidiga satsningen på sommarturism. Piteå måste leva hela året om.
- Folkpartiet vill öppna kommunen för fri företagsamhet inom alla områden. Vi är och förblir övertygade om att många kommunanställda skulle växa på en friare marknad, t.ex. inom vård- och omsorg, om man slipper den toppstyrning som socialdemokraterna hyllar.
- Folkpartiet vill satsa på att ungdom ska komma in på arbetsmarknaden och detta genom reella meningsfulla arbeten och inte genom bidragsmodellen.
- Kommunens bindningar till olika företag måste brytas och en konkurrensneutral policy införs. Piteå kommun bör genom sina upphandlingar göra det möjligt för alla småföretag att ta del av kommunens efterfrågan. Det är inte rimligt att kommunen använder offentliga medel för att driva näringsverksamhet som konkurrerar ut privata företag.
- Kommunen bör bilda en tillväxtgrupp, vars huvuduppgift är att hjälpa småföretag med upp till 20 anställda. Genom en aktiv näringspolitik har kommunens innevånare en god möjlighet att bli självständiga entreprenörer och slippa dagens bidragsberoende.
- Kommunen bör med kraft gå in för att utveckla yrkesutbildningarna inom gymnasieskolan.

Med en mer aktiv och framåtsyftande näringspolitik kommer vår kommun att avancera på de rankinglistor som för närvarande som bekant placerar oss i bottenskiktet. Detta är ett villkor för överlevnad i en allt tuffare konkurrens såväl nationellt som internationellt!

Kommunal ekonomi och god hushållning

Piteå kommuns ekonomi kan väsentligt förbättras genom en rad åtgärder:

- Avskaffa ett kommunalråd.
- Avskaffa koncernen **Piteå kommun AB** med tillhörande bolag. Antingen drivs verksamheterna genom förvaltningarna eller genom entreprenader.
- Avskaffa onödiga ”kontor” och inrättningar samt slopa de s-märkta anställningarna.

- Satsa på en arbetsmarknad med mångfald, inte minst för ungdom.
- Piteå bör inte ägna sig åt storstadsmentalitet med satsningar som inte passar i vår stadsmiljö. Piteå ska behålla sin prägel av småstad. Gärna ”internationell” och mångkulturell. Piteandans goda sidor ska främjas, de mer negativa ifrågasättas.
- Piteå kommun ska vara en kommun känd för sitt engagemang för ungdom inom alla sektorer, inte minst sysselsättning och ung företagsamhet. Detta är en satsning på framtiden.
- Piteå kommun måste ändra sina besparingsåtgärder och lära sig att rätt prioritera när det gäller besparingar. Den s-märkta kommunen saknar insikt och kunskap om besparingar, vilket innebär att man arbetar på fel sätt.
- **Satsa på ”multiarenan ”** på Pitholm och detta omgående. Vi bedömer att detta är ett strålande projekt, som kommer att skapa sysselsättning åt såväl gammal som ung. Vi kan inte acceptera kommunens långbänk.
- Folkpartiet kommer naturligtvis att kräva en total genomgång av kommunens struktur. Där så är nödvändigt kommer vi att förorda förändringar.

EXEMPEL

- ✓ Folkpartiet vill att kommunen aktivt stödjer nyföretagande och genom förändring av sitt inköpssystem öppnar upp för Piteås småföretagare . Detta skapar på sikt ökade skatteinkomster och en möjlighet för fler unga människor att stanna i vår kommun.

Sammantaget kan man i dag säga att Piteå kommuns ekonomi är relativt god. Det finns dock åtskilligt att göra för att stärka densamma. Vi i Folkpartiet kommer att göra allt för att ta del i detta, och vi är övertygade om att kommunen kommer att må betydligt bättre på alla plan sedan vi bytt ” regering ” i Piteå i september.

Bostäder och byggande

Bostäder och byggande

För närvarande råder bostadsbrist i Piteå kommun. Särskilt i centrala Piteå är efterfrågetrycket stort. Det är en skarp kontrast mot de förhållanden som rådde för bara fem, sex år sedan. Då fanns det ett stort antal tomma lägenheter. En av de bakomliggande faktorerna är att en stor del av de s.k. 40-talisterna vill lämna sitt egnahemsboende och söker sig till centralt belägna lägenheter. Under de allra senaste åren har nya hyreshus byggts i centrum och befintliga ”förtätats” genom påbyggnad på höjden. Detta har tyvärr lett till att en stor del av småstadskaraktären i centrum gått förlorad. När äldre flyttar från egnahemsboende till lägenheter i centrum bör rimligen bostäder frigöras i ytterområdena. När 40-talisternas puckel i befolkningspyramiden passerats torde även efterfrågetrycket lätta. I planeringen bör därför varsamhet iaktas så att det inte om tio, femton år på nytt finns en dyrbar övertalighet av bostäder. I avvaktan på hur projekteringen av Norrbotniabanan utvecklar sig vill Folkpartiet att man i första hand

- genomför ombyggnaden av Sundsgatan med ett helhetsgrepp och att de tillkommande bostäderna längs Sundsgatan mot Badhusparken utformas så, att Håggholmen inte upplevs omgärdad av en mur.
- bygger såväl egnahem som hyresbostäder på Furunäsområdet.
- beaktar de förslag och synpunkter som framlagts i ”**Grönplan** – med de sociala aspekterna i fokus”.

Eftersom det är av yttersta vikt att bevara det som ännu återstår av småstadskaraktär på Håggholmen motsätter sig Folkpartiet att något skyskrapeliknade landmärke uppförs.

- Inga skyskrapor i centrum.
- Inga hyreshus i området intill Stadshuset.

Det bör vara möjligt för fler som bor i lägenhet att äga sin bostad. Man bör därför möjliggöra att delar av det kommunala bostadsbeståndet omvandlas till bostadsrätter.

**Bygg bort
trafikfällorna!**

Trafik

Nollvision för Piteå bygg bort trafikfällorna!

Sundsgatan

- Folkpartiet vill behålla två körfält i vardera riktningen precis som tidigare.
- Vidare anser vi att delen mellan Västergatan och rondellen vid Shell inte fungerar tillfredsställande, bland annat busshållplatsernas placeringar.
- En annan projekteringsmiss är trevägskorsningen på bortre sidan av kanalen sett från centrum. Det är en trafikfälla som även på lång sikt kommer att äventyra trafiksäkerheten. Det måste vara ett olycksfall i arbetet att rondellen inte byggdes där i stället för på den hitre, västra, sidan av kanalen där trafiktätheten är mycket lägre. Där kunde man ha behållit väjningsplikt för korsande trafik.

Timmerleden

- Timmerleden är som bekant den mest olycksdrabbade trafikleden i stadsområdet. Här måste kommunen påverka Vägverket att snarast investera för att kraftigt minska antalet olyckor.
- Ett annat exempel är korsningen Timmerleden-Hallgrensvägen. Med planerade företagsetableringar i närheten kan trafikproblem förutses.

Övrigt

- I korsningen Hemlundavägen- Arvidsjaursvägen vill folkpartiet att en rondell ska byggas. Frågan har bollats mellan kommunen och Vägverket. Det måste bli ett slut på detta liksom annat revirtänkande. Andra problem av mer allmängiltig natur måste kunna lösas på ett smidigare sätt.
- Ett annat problem är att Rågrindsvägen används som genomfartsled även av långtradare och att många bilister håller alldeles för hög fart här. Den skulle kunna stängas för genomfart, eftersom trafiken kan ledas in på Timmerleden eller på f.d. E4:an.

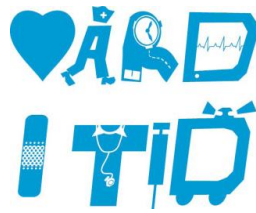
De genomgripande förändringsarbetena som pågår och som delvis färdigställts ifrågasätts ständigt i media. Bristfällig information gör att allmänheten känner sig trampad på tårna.

Vi anser att det vilar ett stort ansvar på trafik- och gatunämndens ledamöter jämte trafikenheten att göra en arbetsplan som klart och tydligt visar vad man har för avsikt att göra i framtiden.

Norrbotniabanan

Folkpartiet i Piteå hävdar bestämt att Norrbotniabanan måste byggas. För detta talar miljöhänsyn, trafikstrategiska överväganden (Europalänken), industrins ökande transportbehov och den vidgade arbetsmarknad som en snabbtågsförbindelse Haparanda-Umeå kommer att innebära. Exakt hur järnvägen bör dras i piteområdet avgörs av kommande konsekvensanalyser med avseende till miljöpåverkan, kostnadseffektivitet och åtkomlighet för så många som möjligt. Även näringslivets intressen ska beaktas.

Folkpartiet liberalernas vårdpolitiska program för Pite älvdal

Sjukvården i Norrbotten har under senare år genomgått dramatiska förändringar i strukturavseende. Pite älvdal har i många avseenden drabbats hårt. En växande opinion reser nu kravet på återställare. Förutom folkpartiet har även andra politiska partier ställt sig bakom dessa krav. Att återgå till det gamla räcker dock inte av flera skäl. Nya förutsättningar kräver nya lösningar.

Folkpartiet i Piteå presenterar därför följande vårdpolitiska program:

Piteå Älvdals sjukhus byter namn till **Almqvists närSjukhus för Pite älvdal** (ASP)

Sjukhuset ska förutom planerad sjukvård erbjuda akutsjukvård inom allmän och invärtes medicin. Även allmän kirurgi och ortopedi, planerad och akut, ska erbjudas älvdalens samlade befolkning.

Samarbetet med läns- och regionsjukhusen fortsätter som tidigare och fördjupas.

Primärvård och sjukhusvård samordnas och samarbetet fördjupas, bland annat i syfte att öka tillgänglighet och säkerhet, minska köerna och fördjupa arbetstillfredsställelsen hos personalen.

Vårdcentralernas observationsplatser byter namn till: **Husläkarplatser**. För vården ansvarar husläkarteam i samarbete med närsjukhuset. Platserna används, förutom till den akuta vården på den nivå som respektive ort behöver, för vård till äldre patienter. Både för s.k. mellanvård och för förbättrad vård i livets slutskede.

Vid närsjukhuset startas en särskild hospiceenhet för vård i livets slutskede.

Jourmottagningar organiseras med utgångspunkt från och integreras i möjligaste mån med närsjukhusets.

Alternativa driftsformer övervägs för både sjukhus och åtminstone en vårdcentral.

Sjukvårdsinformation koncentreras för ökad tillgänglighet dygnet runt, eventuellt gemensamt med övriga länet.

Denna modell förankras och utvecklas vid årliga mötesföreläsningar i nära samarbete med vårdutbildningar och universitetet.

Pite älvdalsmodellen – primär och slutenvård i samverkan!

Folkpartiet Liberalerna i Piteå